

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **L. F.**, zast. Mgr. Richardem Frommerem, advokátem, se sídlem Olomouc, Tř. Svobody 31, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 3. 2004, č. j. 19 Ca 163/2002 - 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se jako stěžovatel včas podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 3. 2004, č. j. 19 Ca 163/2002 - 21, jímž byla zamítnuta jeho žaloba a současně rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Krajský soud v Ostravě v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 4. 2002, č., o úpravě invalidního důchodu, v níž žalobce namítal, že žalovaná vadně stanovila výši dávky náležející od července 1995 (když správně má tato částka činit 4800 Kč měsíčně), bylo nutno zamítnout pro její neopodstatněnost. Krajský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že tímto rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení upravila od 1. 10. 1993 žalobci plný invalidní důchod podle ustanovení § 59 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na částku 3418 Kč měsíčně, s tím, že od listopadu 1993 žalobci náležel invalidní důchod ve výši 3718 Kč měsíčně, od prosince 1994 invalidní důchod ve výši 4324 Kč měsíčně

a od července 1995 invalidní důchod ve výši 4780 Kč měsíčně. Se zřetelem k tomu, že žalobce uplatnil nárok na starobní důchod žádostí ze dne 20. 6. 2001, že mu byl přiznán plný invalidní důchod, jehož výše činila ke dni 2. 12. 1994 měsíčně částku 4324 Kč a že v žalobě namítal vadný výpočet invalidního důchodu od července 1995, který měl činit částku 4800 Kč měsíčně a nikoliv částku 4780 Kč měsíčně, krajský soud po provedení přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že se žalobce mylí, pokud dovozuje nezákonnost rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení. Je tomu tak proto, že částka 4324 Kč se sestávala z pevné částky 420 Kč a částky 3904 Kč. Podle ustanovení § 1 zákona č. 76/1995 Sb. došlo k procentnímu zvýšení důchodů přiznaných před 1. 7. 1995 o 5 %, přičemž výši důchodu se pro tyto účely rozumí měsíční výše důchodu bez jeho zvýšení o pevnou částku podle zvláštního zákona. Výše invalidního důchodu žalobce ve světle uvedeného pak od července 1995 činila částku 4780 Kč měsíčně. Od částky 4324 Kč se totiž odečetla pevná částka 420 Kč a ze zbývajících částky 3904 Kč se vypočetlo 5 % zvýšení důchodu (196 Kč). Částka 196 Kč se připočetla k částce 3904 Kč a výše invalidního důchodu tak činila částku 4100 Kč. K této částce se podle § 5 zákona č. 76/1995 Sb. připočetla nově stanovená pevná částka ve výši 680 Kč, za současného zániku nároku na dosavadní zvýšení důchodů o pevnou částku ve výši 420 Kč, takže celková výše invalidního důchodu žalobce od července 1995 činila 4780 Kč. Krajský soud proto dovodil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. ke dni 24. 4. 2002, byla žalobci stanovena výše plného invalidního důchodu k červenci 1995 ve správné výši. V dalším pak krajský soud odůvodnil výrok o nákladech řízení.

V kasační stížnosti proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ostravě žalobce jako stěžovatel vyslovil nesouhlas se závěry krajského soudu, pokud dospěl k závěru, že jeho žalobu je třeba zamítnout pro nedůvodnost.

Stěžovatel má za to, že jsou dány důvody k podání kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Krajskému soudu vytkl, že nesprávně posoudil po právní stránce správně zjištěný skutkový stav ohledně výchozí částky důchodu před jejím zvýšením podle zákona č. 76/1995 Sb. Česká správa sociálního zabezpečení provedla chybně zvýšení důchodu, protože správná výše invalidního důchodu měsíčně má činit po zvýšení 4800 Kč a nikoliv 4780 Kč, jak uvádí tento správní orgán a krajský soud v napadeném rozsudku. Krajský soud totiž vyložil chybně ustanovení § 1 zákona č. 76/1995 Sb. Je sice pravdou, že toto ustanovení ve větě za středníkem odkazuje na výši důchodu podle zvláštního zákona, tento zákon však není přímo citován a je pouze odkazováno číselným odkazem. To je ale legislativní technika a nikoliv závazná právní norma pro správní orgán, který nesmí činit nic jiného, než co mu povolují právní předpisy. Omezení proto nelze užít a výsledná výměra by měla být stanovena v souladu s žalobou.

Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení uvedla, že plně souhlasí s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě a podrobněji se proto vyjadřovat nebude. Rovněž dodala, že trvá na svém vyjádření ze dne 16. 7. 2002, na základě kterého byl vynesena rozsudek krajského soudu ze dne 2. 3. 2004.

Nejvyšší správní soud přezkoumal z podnětu podané kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 3. 2004, č. j. 19 Ca 163/2002 - 21 při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a jelikož sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Stěžovatel v kasační stížnosti především vytýká krajskému soudu nezákonnost napadeného rozsudku (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.), která prý tkví v tom, že tento soud nesprávně vyložil ustanovení § 1 zákona č. 76/1995 Sb. Je sice pravdou, že toto ustanovení ve větě za středníkem odkazuje na výši důchodu podle zvláštního zákona, tento zákon však není přímo citován a je pouze odkazováno číselným odkazem. To je ale legislativní technika a nikoliv závazná právní norma pro správní orgán, který nesmí činit nic jiného, než co mu povolují právní předpisy. Omezení proto nelze užít a výsledná výměra by měla být stanovena v souladu s žalobou. Z této zásadní výtky pak stěžovatel vyvozuje, že krajský soud nesprávně vyhodnotil správně zjištěný skutkový stav ohledně výchozí částky důchodu před jejím zvýšením, které bylo provedeno chybně, když správná částka po zvýšení měla činit částku 4800 Kč a nikoliv 4780 Kč, jak uvádí správní orgán a krajský soud v napadeném rozsudku.

Kasační stížnost není opodstatněná.

Podle ustanovení § 1 zákona č. 76/1995 Sb., důchody starobní, invalidní, částečné invalidní, za výsluhu let, vdovské a sirotčí přiznané před 1. 7. 1995 se zvyšují od splátky důchodu splatné po 30. 6. 1995 o 5 % výše důchodu, která občanu náleží ke dni, od něhož se důchod zvyšuje; výši důchodu se pro tyto účely rozumí měsíční výše důchodu bez jeho zvýšení o pevnou částku podle zvláštního zákona.

- 1) § 6 zákona č. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1994 a v roce 1995.

Podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 183/1994 Sb., na něž je odkazováno, ve znění účinném do 30. 6. 1995, důchody uvedené v ustanovení § 1 (mezi něž patří i důchody invalidní) až 3 a 5 a důchod manželky se zvyšují o pevnou částku 420 Kč měsíčně. Pravou částku, na níž činí ustanovení § 1 zákona č. 76/1995 Sb. odkaz, je tudíž částka 420 Kč.

Především z kasační stížnosti není patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje stěžovatel výklad ustanovení § 1 zákona č. 76/1995 Sb., který provedl krajský soud, za nesprávný. Pokud má na mysli, že krajský soud při přezkoumávání výše invalidního důchodu vycházel i z ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1994 a v roce 1995, který je uveden v poznámce 1 pod čarou a že tento postup není správný, protože poznámka pod čarou není integrální součástí právní normy, pak ani tato námitka není na místě. Ústavní soud skutečně vyslovil, že poznámka pod čarou není závaznou součástí zákona (např. v nálezech ze dne 30. 11. 1999, sp. zn. II. ÚS 485/98, ze dne 2. 2. 2000, sp. zn. I. ÚS 22/99 nebo ze dne 3. 6. 2003, sp. zn. II. ÚS 515/01), ovšem současně uvedl, že poznámky pod čarou jsou určitou legislativní pomůckou, sloužící ke zlepšení přehlednosti a orientace v právním předpisu. Obsahuje-li tedy zákon č. 76/1995 Sb. k předmětnému ustanovení § 1 poznámku pod čarou 1, odkazující stran výkladu na ustanovení jiného právního předpisu (§ 6 zákona č. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1994 a v roce 1995), nelze říci, že taková poznámka součástí právního předpisu není a že ji k výkladu nelze užít. Smysl poznámek pod čarou není v jejich závaznosti, ale právě ve vodítku pro výklad dané normy či ustanovení. Závěry, které krajský soud pro účely přezkoumání výše invalidního důchodu z poznámky pod čarou dovodil se tímto účelu nevymykají (výši důchodu se pro účely zvýšení dle § 1 zákona č. 76/1995 Sb. od července 1995 rozumí měsíční výše důchodu bez jeho zvýšení o pevnou částku 420 Kč podle zvláštního zákona, kterým je ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 183/1994 Sb.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje ani s výtkou stěžovatele uplatněnou v kasační stížnosti, jež spočívá v tom, že krajský soud nesprávně vyhodnotil správně zjištěný skutkový stav ohledně výchozí částky důchodu před jejím zvýšením, které bylo provedeno chybně, když správná částka po zvýšení měla činit částku 4800 Kč a nikoliv 4780 Kč, jak uvádí správní orgán a krajský soud v napadeném rozsudku.

Z rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 4. 2002, č., vyplývá, že stěžovateli byl přiznán plný invalidní důchod, jehož výše činila ke dni 2. 12. 1994 měsíčně 4324 Kč. Stěžovatel v žalobě namítl, že mu byla vadně vypočtena výše invalidního důchodu od července 1995. Krajský soud při vázanosti žalobní námitkou (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) přezkoumal způsob výpočtu tohoto důchodu od července 1995 a dospěl k závěru, že výše invalidního důchodu stěžovatele od července 1995 činila 4780 Kč a nikoli částku 4800 Kč, jak dovozuje stěžovatel v kasační stížnosti, aniž by provedl v tomto oprávněném prostředku konkrétní výpočet a doložil tak své úvahy. Pokud výše plného invalidního důchodu před jeho zvýšením činila 4324 Kč a od této částky bylo nutno odečíst pevnou částku 420 Kč a k nově vzniklé částce přičíst pětiprocentní zvýšení (ve výši 196 Kč), pak výsledná částka činí 4100 Kč. K té je nutno přičíst nově stanovenou pevnou částku 680 Kč, takže ku dni, od něhož byl v červenci 1995 stěžovateli důchod zvýšen, činí výsledná částka 4780 Kč. Nejvyšší správní soud, pokud jde o matematický propočet výše invalidního důchodu stěžovatele do července 1995, odkazuje na výpočet krajského soudu, který je uveden v tomto rozsudku, je zcela přezkoumatelný a jsou z něho patrné matematické postupy a úvahy tohoto soudu stran aplikace právních předpisů, jež by bylo nadbytečné opakovat. Jak již bylo uvedeno, stěžovatel ostatně v kasační stížnosti žádné konkrétní pochybení nevytýká a obecně bez adresných výtek namítá, že „následné zvýšení provedl žalovaný chybně, tak jak se již v minulosti stalo, když správná částka měla činit pro zvýšení 4800 Kč a nikoli 4780 Kč, jak uvádí žalovaný a soud v napadeném rozsudku“.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 3. 2004, č. j. 19 Ca 163/2002 - 21 není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst.1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst.1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému žalovanému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu